

Kinderslavernij India moeilijk uit te roeien

door onze medewerker
KEES BROERE

NEW DELHI - "We zijn bevrijd," zingen de jongens. Het is vrolijk bedoeld, maar klinkt vooral plechtig en zelfs een tikje potsierlijk uit de kelen van het dertigtal knapen tussen de acht en achttien jaar. Hun zingen en klappen begeleiden de dans van zeven jongetjes in een kring. Een vreugdedans, die indruk moet althans gewekt worden.

Het tafereel, bedoeld als welkomstritueel voor bezoekers, speelt zich af in de Mukti Ashram. Het is een opvangplaats voor kinderen, gelegen op twintig kilometer van de Indiase hoofdstad New Delhi. In de Ashram verblijven kinderen die, zoals het zo strijdlustig heet, 'gered zijn uit de klauwen van werkgevers'.

Kailash Satyarthi is de stichter van de Mukti Ashram. Hij is een man met een missie en de vereiste koppigheid om die tot een goed einde te brengen. Zijn doel is een Indiase samenleving waarin het fenomeen kinderarbeid radicaal is uitgebannen. Want kinderarbeid, zegt hij, is de ernstigste schending van mensenrechten.

Wat werkende kinderen betreft is India absolute koploper. De overheid zelf houdt het voorzichtig op ongeveer veertien miljoen werkende kinderen in het land van bijna 900 miljoen mensen. De Zuidaziatische Coalitie tegen Kinderslavernij (SACCS) van Kailash Satyarthi spreekt van 55 miljoen. Andere organisaties menen dat meer dan honderd miljoen kinderen gedwongen zijn de handen uit de mouwen te steken. En dat vaak onder extreem slechte omstandigheden.

Slavenarbeid is bij de Indiase wet verboden. Niettemin schat de SACCS dat in India nog steeds vijf miljoen volwassenen en tien miljoen kinderen gedwongen te werk zijn gesteld, bijvoorbeeld omdat een denkbeeldige of werkelijke schuld afbetaald dient te worden aan een grootgrondbezitter. De SACCS richt zich vooral op de 'bevrijding' van deze kinderslaven.

De afgelopen jaren hebben Kailash Satyarthi en zijn medewerkers regelmatig 'overvallen' uitgevoerd op plaatsen waar kinderslavernij voorkomt. De kinderen worden ontvoerd en voor het

gerecht gebracht, in de hoop dat het wettelijk verbod op slavenarbeid ook daadwerkelijk wordt toegepast. Op deze manier zouden inmiddels enkele tienduizenden kinderen zijn 'bevrijd'.

Op de Mukti Ashram is voor zestig kinderen plaats. De slaven van weleer kunnen er enkele maanden op verhaal komen en krijgen er onderwijs. Ook wordt hun geleerd hoe zij later zelfstandig een beroep kunnen uitoefenen, bijvoorbeeld dat van timmerman of kleermaker. Op de verschillende werkplaatsjes van de Ashram gonst het van de activiteit. "Kinderen moeten hier hun dromen kunnen verwirkelijken," meent Satyarthi.

Al bijna vijftien jaar lang trekt hij tegen kinderarbeid ten strijde. In die tijd is het aantal werkende kinderen in India verder toegenomen. Toch blijft Satyarthi geloven in een eenvoudige oplossing. "Er zijn 55 miljoen werkende kinderen. Er zijn ook 55 miljoen werkloze volwassenen. Die twee groepen kun je tegen elkaar uitruilen. Werkgevers zullen wel hogere lonen moeten gaan betalen."

Voor Satyarthi is kinderarbeid de bron van veel Indiase ellende, zoals armoede en hoge bevolkingsdruk. Andere groeperingen die zich bekommeren om het lot van werkende kinderen noemen dat een naïeve gedachtengang. "Je moet realistisch zijn," zegt Rita Panicker van Butterflies, een organisatie voor straatkinderen. "Zolang armoede in India een feit is, zal ook kinderarbeid dat zijn."

Butterflies gelooft in de 'waardigheid' van kinderen die werken om zichzelf en hun families in leven te houden. Het alternatief is volgens de organisatie dat kinde-

ren - voor wie nog steeds geen fatsoenlijk onderwijs is gegarandeerd - gaan zwerven en uiteindelijk in criminele sferen belanden. Met een baantje zijn zij dan nog beter af, al brengt het vaak niet meer dan een gulden per dag op.

Om de kinderen aan werk te helpen heeft Butterflies bij een groot busstation aan de rand van New Delhi een restaurant geopend. Het wordt volledig gerund door een twaalfal kinderen tussen de twaalf en achttien jaar. Eén tafel staat steeds gereserveerd voor straatkinderen. Tegenwoordig van de reizigers kunnen zij er terecht voor een maaltijd tegen sterk gereduceerd tarief.

"Zolang er honger is, is er voor veel mensen de noodzaak om kinderen te laten werken," zegt Rita Panicker. Butterflies kiest er daarom voor de werkende kinderen te organiseren, zodat zij sterker staan. Reeds geruime tijd probeert de organisatie erkenning te krijgen voor de Bal Mazdoor Union, de eerste kindervakbond. Tot nu toe weigert de Indiase overheid hiervoor toestemming te geven.

Kinderen beneden de vijftien jaar mogen in India werken. Officieel zijn zij uitgesloten van gevaarlijke beroepen zoals in de mijn- en vuurwerkindustrie, maar met dat verbod wordt voortdurend de hand gelicht. Als kinderen het 'recht' hebben om te werken, dan moeten zij ook het recht hebben zich te organiseren, zo stelt Butterflies. Het Indiase Hooggerechtshof, dat de kwestie inmiddels inmiddels in behandeling heeft, lijkt voor dit argument ontvankelijk te zijn.

Ook elders gloort lichte hoop voor de miljoenen werkende kinderen. De Indiase regering heeft aangekondigd de bestaande wetgeving op het gebied van kinderarbeid strikter toe te gaan passen. De kinderlonen zouden bovendien omhoog moeten, net als de boetes voor werkgevers die de regels aan hun laars lappen.

Het regeringsinitiatief is mede ingegeven door toenemende internationale druk. Zo willen de Verenigde Staten een verbod op de import van producten die mede door kinderen zijn gemaakt. In Nederland voert de Landelijke India Werkgroep campagne tegen kinderarbeid, met name in de tapijtindustrie.

ADVERTENTIE

Glitsa®

**NIEUW:
ACRYL
MEUBELLAK**

LEES VOOR INFORMATIE DE MILIEU PAGINA

Parool 5-3-1984